DE BAPTISMO CHRISTIANO, ET QVIBVSdam eiusdem Baptismi prodromis, Theses Catholicae, 5. Calend. Martias, in Catholica Academia Ingolstadiana, Christo duce & auspice, publicè disputandae.

AD TITVM 3.

Saluos nos fecit lauacro regenerationis & renouationis Spiritussancti, quem effudit in nos abunde, per Iesum Christum Saluatorem nostrum.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Ex Typographica Vueissenhorniorum Officina. Anno 1566.

ἄδηλον.

οὐδ᾽ ἣν αἱρέσεων πᾶσαν στὺξ χεῦσιν ἐγείρῃ:
οὐδ᾽ ἣν ἐξάψῃ πυρσὸν ἅπανθ᾽ ὁ σατάν:
οὐδ᾽ ὅσα τὴν Βοΐων πίστιν βλαβεῖ, ἄχρις ὁ νῦν
Βαυαρίης ἄρχων, δεξιὰ σκῆπτρα φορῇ.

DE CIRCVN-CISIONIS MYSTERIO.

I.

CIRCVNCISIO potißimum ueteris legis Sacramentum, gratiam conferebat, quamuis non ex se, ut Baptismus, & reliqua nouæ legis Sacramenta: sed ex fide Christi uenturi, cuius signaculum erat. Gen.17. c. ex quo de cons.d.4. Gal.4. 1.Cor.7.1o.r. Con.Tri.Flo.

II.

Vnde nec quosuis promiscuè mortales, sub mortis interminatione obligabat, sed eos tantùm (tametsi non omnes) qui ad Abrahamum, unde Christus Dominus noster secundum carnem nasciturus erat, genus suum referebant. Gen.17. Exod. 12. Matth. 1.

III.

At uerò, licèt sola Abrahami posteritas Circuncisionis lege teneretur, liberum tamen erat reliquis omnibus, præputium in Circuncisionem commutare: nec minoris ea existebat efficacitatis in gentium populo, ad Iudæorum religionem conuerso, quàm in ipsomet Iudaico. Gen.17. Exod.12.

IIII.

Quod autem ad signaculi huius ritus attinet, culter lapideus, quantumlibet alicubi usurpatus, atq; adeo etiam in mysterium præceptus legatur, non ideo tamen erat de substantia Sacramenti: Dies porrò octauus, ita erat præfinitus, ut nulla eum ratione liceret anteuertere, licebat tamen, propter manifestum uitæ periculum, aut alias graues causas, eundem nonnunquam diutius prorogare. Exod. 4. Iosu.5. Gen.17. Leuit.12.

V.

Quod si quem interea loci incircuncisum mortem obire contingebat, seruabatur ille, perinde atq; ante octauum diem, maiorum suorum fide, uel aliquo etiam fidei supernaturalis actu. c. quod autē de con.d.4.

VI.

Etenim cum fides illa, ratione obiecti, hoc est, Christi crediti, iustitiam pa-

Greg.lib.2. c.11. in Iob. *reret, non erat usq; quaq; necessarium, ut qui fidem suam, per modum Sacramenti, paruulo applicabat, certum aliquem fidei habitum, aut externum aliquod sacrificiū adferret, sed satis erat si actu aliquo fidei exteriori, uel etiam interiori, eiusmodi infamulum, Deo Opt. Max. offerret & commendaret.*

DE BAPTISMO Ioannis.

I.

Ioan.1. Matth.3. Marc.1. Luc.3. Acto.1. BAptisma Ioannis Deum quidem agnoscebat autorem, attamen quòd nihil quicquā in eo præstaretur, quod Ioannes, uel unusquilibet etiam alius, præstare non posset, (Siquidem gratiæ omnis uacuum erat, nec ullam ueri Sacramenti rationem habebat, sed tantùm, ueluti quædam catechesis, ad Baptismum Christi disponebat) non Christi uel Dei, sed Ioannis nomine rectè fuit appellatum.*

II.

Acto.19. *Vnde quicunq; ab eo fuerant baptizati, siue suam in illo baptismo spem collocarent, siue in alio quouis, siue τριάδος mysterium recta fide tenerent, siue solam μονάδα in diuinis agnoscerent, omnes (si modo inter Christianos uellent censeri) denuò Christi Sacramento debuerunt initiari.*

III.

Matth.3. c. nunquam et c. per aquā de cons.d.4. *Nec tamen ideo cæremonia illa nullius erat utilitatis, aut omnino superuacanea, siquidem plerosq; hoc baptizandi ministerio, ad Baptismum Christi, non ita multò post solenniter usurpandum, assuefaciebat: Christum præterea abluendo, Baptismo Euangelico inchoando et consecrando ansam præbebat. Celebri nanq; patrum sermone tritum & usurpatum est, Christum mundißimæ carnis suæ contactu, regenerandi uirtutem aquis contulisse.*

IIII.

Ambr.lib.de Sacram. Chrys. epist. ad Himeriū. *Quanquam id ita non sit exponendum, quasi uim tunc aliquam, aut aliquam qualitatem supernaturalem, aquis Seruator noster impresserit, sed quod elementum aquæ, ueluti materiam diluendis criminibus aptam, tum primum definiuerit, & qua pollebat autoritate, instituerit.*

V.

Luc.16. *Cæterùm qua forma, quóue ritu, Ioannes prophetarum ὅριζων, suam illam*

illam functionem obierit, id ex Euangelicis scripturis non satis compertum habemus: legimus quidem, baptismi sui candidatos admonuisse, in eum, qui uenturus erat, ut crederent, & alia præterea salubria quædam documenta, pro suo cuiq; statu atq; officio tradidisse, ex eo tamen non conficitur, ea, aut alia eius generis forma, inter baptizandum, uti consueuisse. Actor.19. Matth.3. Luc.3.

DE BAPTISMI SVBSTANTIA & institutione.

I.

Baptismus reliquorum Sacramentorum ianua, est exterior corporis ablutio, uerbo uitæ consecrata, qua Deus interiorem mentis nostræ emundationem, secreta quadam uirtute operatur & perficit. Conc.Flor. Rom.6.Tit.3. 1.Petri 3.

II.

Fuit autem sacrum hoc regenerationis symbolum, in Christi Baptismo primùm initiatum & sanctificatum: in morte porrò, quando ex latere eius sanguis & aqua profluxerunt, confirmatum, & quasi sigillo quodam obsignatum. Mat.3. Luc.3. Marc.1. Iohan.19.

III.

At uerò tametsi ante Christum passum esset institutum, & usurpantibus fructuosum nullo tamen legis, aut præcepti alicuius uinculo, ante sacratissimam Domini nostri ascensionem, & solennem eius promulgationem, quenquam omnino obligabat, sed tantùm ueluti salubre quoddam uitæ spiritalis adminiculum, in consilio, & uniuscuiusq; arbitrio positum erat. Actor.1. Matth.28. Marc.14.

IIII.

Quo etiam tempore Circuncisio, quæ ante patratum redemptionis mysterium, uim suam inconcußè obtinuerat, his, qui Euangelij, Christianiq; Baptismi prædicationem audierant, cœpit esse mortua, nondum tamen noxia aut mortifera: cæteris uerò, quibus de Meßiæ aduentu, certi adhuc nihil constabat, neq; mortua erat neq; mortifera, sed efficax & obseruatu necessaria. August.Epist. ad Hieron.

V.

Materia Sacramenti huius proxima, est immersio seu ablutio, remota uerò, est aqua uera & naturalis: nec refert calida ne sit an frigida, aut alia qualitate, quæ eius substantiam non corrumpat, affecta. Ioan.3. Conc.Flor. Conc.Tride.

VI.

Aqua proinde frigore concreta, ut actu forsitan aqua non est, ita, nisi prius

colliquescat, materia expiandis sceleribus idonea esse non potest: multò uero minus, succi illi & liquores, qui ex humi nascentibus, uel arte exprimuntur, uel sua etiam sponte resoluuntur.

VII.

Matth.28. Concil.Flor. Trident.

Forma uerò uerbis Euangelicis definita, est ista: Baptizo te in nomine Patris & Filij & Spiritussancti. Cui etiam nihil omnino, quod germanum uerborum sensum labefaciat, aut turpiter interuertat, addi debet, aut adimi.

VIII.

c. non ut apponeres de Bap. & eius eff. & c. in synodo de cons. d.4.

Quare Sacramentum hoc, confuso Trinitatis, uel unius tantùm, aut alterius personæ nomine consecratum, efficitur penitus ἀσύςατορ: Infantes, præterea ante absolutam trium diuinarum hypostasewn inuocationem extincti, ut renati non sunt, ita ad Ecclesiasticam sepulturam recipi non possunt.

IX.

Luc.7. et 23.

Per hoc tamen immensæ Dei Opt. Max. misericordiæ, quam quidam parum cordatè hic extollunt, nihil quicquam detractum uolumus. Scimus enim & ingenuè fatemur, uim illius, Sacramentis ita non esse alligatam, quin effectum Sacramenti, sine Sacramento, etiam infantibus queat conferre. Sed quoniam an uelit, exploratum non habemus, quod leges præscribunt, non quod isti uel illi confingunt, cogimur hic & uolumus tueri.

X.

Sed neq; uerba ipsa Sacramentalia, temerè in cognata synonyma sunt demutanda, quamuis enim immergo, abluo, & alia his similia, idem ferè sonent Latinis, quod Græcis τὸ βαπτίζω, & proinde aliquod istorum, quod ad Sacramenti uim attinet, usurpari posset, non ideo tamen tutum satis foret, loco Patris uel Filij, genitoris uel geniti nomen substituere, etiamsi poetæ, & alij quidam politiores scriptores, pro ijsdem paßim accepisse deprehendantur.

XI.

Sic quoq;, quamuis idem forsan sit, in uirtute, uel in fide, quod in nomine, neutrum tamen istorum, nominis loco auderem usurpare, multo uerò minus τὸ in nomine unitatis, in τὸ nominibus multitudinis commutare.

XII.

Concil.Flor.

At uero pronomen istud, te, in proprium, uel in quoduis aliud affine, citra ullam mysterij imminutionem posset conuerti: Nam si græcanicis hominibus fas est dicere, Baptizetur seruus Christi Theophilus in nomine Patris &c. cur non etiam Latinis dicere fas sit: Baptizo seruum Christi Theophilum in nomime Patris &c. Fateor tamen istiusmodi mutationes, contra Ecclesiæ

consuetudinem

consuetudinem neutiquam esse faciendas, factas uerò seuera censura castigandas.

XIII.

Vsitata multorum est sententia, Apostolos in ipso statim nascentis Ecclesiæ exordio, in solius Christi nomine Baptismum contulisse, quibusdam tamen, quorum iudicium, propter Apostolicas sanctiones, & alias præterea graues causas, non possumus hac in parte non complecti, longè probabilius uidetur, neq; Apostolos ipsos, neq; ullum unquam orthodoxum, Apostolorum temporibus posteriorem, alio uerbo, quàm à Christo domino præscripto, Baptismum consecrasse. c.4. & c.9. & c. si quis de cons. d.4. & c. firmißimè ibidem. Clemens ep.3.

XIIII.

Quod autem in nomine Christi leguntur baptizasse, id eo in sensu accipiendum putamus, quod nimirum Iudæis recens ad fidem conuersis, & ad Baptismum Ioannis dudum assuetis, sedulò inculcarent, se non in Ioannis, aut alterius cuiuspiam Prophetæ aut Apostoli, sed tantùm in nomine atque uirtute Christi, regenerationis gratiam conferre. Fieri nihilominus etiam potuit, ut formæ à Domino nostro præstitutæ, Christi nomen solenniter inseruerint, hoc uel simili modo: In nomine Patris & Filij Domini nostri Iesu Christi & Spiritussancti. Acto.2. et 19.

XV.

Quare si quis hac tempestate Sacramentum hoc in solius Christi nomine, alijs interim personis suppreßis, administrare fortè uellet, non solum graui sacrilegij crimine sese obstringeret, uerumetiam mysterium ipsum, sua illa nefaria temeritate incertum redderet. c. multi de cons. d.4.

DE FORMA ACTIONIS.

I.

QVod autem ad ministerij ritum spectat, nihil omninò, hoc præsertim tempore, referre uidetur, immersione ne, an infusione, uel etiã aspersione baptizes, gerit nihilominus trina immersio imaginem dominicæ mortis et sepulturæ aliquanto expreßiorem, quàm infusio uel aspersio: Sed quoniam illæ ipsæ, eandem quoq; sepulturam & resurrectionem, aliquo etiam modo adumbrant, unusquilibet Ecclesiæ suæ usum seruet, & ne quid contra Sacramenti integritatem, aut publicam etiam honestatem committat, diligenter caueat, parum enim honestum uideretur, etiam ubi mergendi consuetudo obtinuisset, adultiorem toto corpore nudatum immergere. Gregor. ad Leonar. Ep. c. de Trina de cons. d.4.

Quod

II.

Quod si quo in loco, sola aspersio, quod non opinor, inoleuisset, summa ibi ope nitendum est, ut aliqua saltem corporis pars, aqua uitali proximè contingatur, alioqui Sacramentum nullo modo perficeretur, quicquid interim quidam de Apostolorum facto, deq; ministerij huius, per Christum summum Sacerdotem consummatione, fabulentur potius, quam theologicè commententur.

Acto.2.

III.

Rursum licet consultißimum censeamus Sacramenti huius ministerium eo modo instituere, ut forma simul cum ablutione inchoetur & absoluatur, non tamen id usq; adeo necessarium arbitramur: Satis enim fuerit, si aliquo temporis articulo coniunctim procedant, siue id fiat in capite, siue etiam in calce actionis: Imo uerò non absurde defendi posset, sat esse, si (ut etiam in Extrema Vnctione paßim obseruari uidemus) sese mutuò statim consequantur. Non enim coniunctio illa, seu adæquatio mathematico more est accipienda, sed humano, quo etiam illa, quæ se mox insequuntur, simul esse usitatè dici consueuerunt.

IIII.

Nemo omnium, cum manifesto uitæ periculo intingi debet, sed nec absque graui scelere intingi potest, secus si discrimen non fuerit euidens, uel leuem tantùm ualetudinis offensionem, uitæue detrimentum, ea ex re credatur accepturus.

V.

Matth.28. c. qui bis: & c. eos qui: & c. non licet: de consf.d.4.

Baptisma ritè, hoc est, in nomine Patris & Filij & Spiritussancti, cum intentione, quod facit Ecclesia, semel collatum, citra nefarium sacrilegium redintegrari nullo pacto ualet, redintegratum uero, non modò gratiam non præstat, uerumetiam temeritatis autori, nisi forsan inuincibili facti ignoratione excusetur, culpam, meritamq; pœnam accummulat.

VI.

c. si nulla, c. paruulos, de consf.d.4. & c. placuit ibidem.

Cæterùm si qua uehemens suspicio animum pulsaret, Sacramentum antea nullum extitisse, liceret, imo necessum esset, quod factum esse nescitur, sub recepta conditione repetere, uerùm si dubium probabile nō est, sicut ferè probabile esse non solet, ubi uel unius cuiuslibet extat testimonium, sine graui Sacramenti iniuria, instaurare non licet.

VII.

c. 1. ext. de Bapt. & c. 59 synod.6.

Seuera proinde censura digni sunt pastores illi et ministri, qui cum aperta habeant documenta, infantem domi fuisse baptizatum, eundem tamen denuò, perinde atq; si nihil omnino huius esset factum, publicè in templo, uel etiam,

etiam,contemptis Ecclesiæ legibus,in priuato domicilio,immergere nequicquam pensi habent.

VIII.

Sed & mulierculæ illæ non minorem meritò promerentur reprehensionem,quæ nulla urgente necessitate,quosuis citra delectum infantes, uix dum bene in lucem procreatos, statim ad Baptismum abripiunt. c. mulier de cons.d.4.

IX.

Ratum est nihilominus mysterium, etiam ab eiuscemodi stolidis & temerarijs mulierculis,extra necessitatem,exhibitum,neq; quicquam aliud,quod hic agat,reliquum est Ecclesiæ ministro, quam ut catechismos et exorcismos, & reliquas eius generis cæremonias,ad Sacramenti uenerationem, de more adhiberi consuetas,publicè adhibeat. c.sanctum, & c.hi de quib. de cons. d.4.

X.

At uerò,casus ambigui, in quibus inculpatè Sacramentum redintegrare licet,uarij sunt,nec possunt certa aliqua regula commodè satis contradi: uerùm si quando occurrerint,non præcipiti, sed maturo procedatur consilio: exquiratur iudicium sapientum,diuinum quoq; imploretur auxilium,ea deniq; consilia adhibeantur, quæ uiri graues & cordati,in re seria adhibere plærunq; consueuerunt.

XI.

Quondam adultis (Nam paruulos propter periculum quouis semper tempore abluere licuit) certa & præfinita quædam tempora,quibus solenni ritu iniarentur, fuerant constituta, nunc uerò quod perpauci hisce in locis,exoticæ religionis homines,ad fidem conuertantur, quandocunq; uisum fuerit baptizari possunt. c. duo tempora,& c.non de cons.d.4. & c. uenerabilis : ibidem.

XII.

Quanquam patres orthodoxi,propter effectorum cognationem, triplicem nobis Baptismum definiant,et ipsæ quoq; Scripturæ,eosdem non obscurè insinuent: ex his tamen unus tantùm,qui etiam Fluminis, recepto loquendi modo,appellatur,ueri Sacramenti rationem sortitur,cuius etiam uotum, reliqui duo,ut fructum ferant uita æterna dignum,necessariò includunt:atq; hac ratione cæteris dici potest præstâtior,tametsi utroq; alioqui sit inferior. c. Baptismi uicem de cons. d.4.

XIII.

At uerò siue martyrium sacrum aliquod symbolum sit, seu nonnulla potius sacri alicuius symboli imago.certum est,non ad modum meriti,sicuti alia uirtutum opera, sed instar ueri Sacramenti,primam gratiam conferre,Pue- c.Catechumenū de cons.d. 4.ex D. Aug.

ris quidem absq; ullo actu proprio, adultis uero cum actu attritionis, uel cum hoc solo conceptu, uolo pro Christo mori: modo tamen nullius peccati lethalis habuerint propositum: tollit idem etiam, haud secus atq; Baptismus aquæ, omnem omnino culpam & pœnam, imò uniuersas uitæ huius ærumnas atq; calamitates.

XIIII.

Sed nec Ecclesia Catholica ullum aliud, ad cuiuscunq; martyris ἀποθέωσιν requirere solet indiciū, quàm ut certò constet, fortem pro Christo mortem oppetijsse: quòd si ex euidenti ueræ contritionis scientia, ad huiusmodi Canonizationem procedendum esset, nunquam absq; diuina reuelatione, festum diem cuiuscunq; martyris indicere, aut celebrare tutò posset, cum de actibus eiusmodi occultis & interioribus, certum sibi iudicium sumere non soleat, sed de ijs tantùm, quæ sub sensum humanum cadere nata sunt.

XV.

Turpiter proinde, ne quid durius dicam, hallucinati sunt, qui statuerunt, ex sacro illo Innocentum albo, quos Herodis mucro crudelißimè peremit, eos tantùm certa salute potitos, qui ante necem, Circumcisionis beneficio, ab originis labe fuerant liberati, reliquos uerò non item: Cum Ecclesia Christi, quæ in cultu diuino errare non potest, omnium festum ex æquo habeat celebre, probabilißimúmq; sit, præter gentium infantes, quæ tunc paßim in palæstina habitasse creduntur, plurimos etiam Iudæorum paruulos incircuncisos fuisse enectos. Occidit enim omnes promiscuè abimatu & infra. Matth. 2.

XVI.

Quin etiam sacræ illæ martyrum primitiæ, propter solam Circumcisionis gratiam, non magis pro Diuis essent colendi & inuocandi, quàm Christianorum infantes, qui suscepto Baptismi Sacramento, statim ex huius lucis usura, excesserunt. Contulit igitur martyrium illud ex se, præter laureolam, insignem aliquam gratiam, cuius uirtute ueri effecti sunt Sancti, ueriq; testes Christi.

DE BAPTISMI MINISTRO.

I.

c. constat, & c. mulier de cons. d. 4.

Ministerium Baptismi, non Diaconis, aut alijs quibuscunq; inferioris ordinis Ecclesiæ ministris, sed solis Sacerdotibus, ex officio incumbit, non

bit, non tamen omnibus, sed ijs duntaxat, qui uel ordinaria uel aliqua saltem uicaria pollent authoritate & iurisdictione.

II.

Quare si quis, seclusa necessitate, Sacramentum hoc, uel aliud quoduis, in aliena Ecclesia, ueluti ex officio administraret, præter grauissimam numinis offensionem, etiam anathema fieret. c. nunc aūt, et c. unitas, et c. sat. de cō. d. 4.

III.

At uerò cùm Baptismi candidatus, extrema salutis urgetur necessitate, tum demum inexhausta Dei misericordia, qui neminem perire, sed omnes quod in se est, uult saluos fieri, ministerium hoc, non solum sacerdotum ordini, sed omni omnino hominum generi atq; sexui uoluit esse commune. c. in neceß. & c. à quodā, & c. si inter de cons. d. 4.

IIII.

Veruntamen si quis usquàm Catholicorum in tanto uitæ discrimine, ad manum poßit haberi, nunquam homini hæretico, Iudæo uel pagàno, munus hoc baptizandi esset permittendum, non ideo quidem, quòd uerum & efficax Sacramentum nequeant conferre, si uelint, sed quod meritò suspicandum & metuendum sit, non uelle, aut etiam peruersè uelle. c. sanctum est, & c. Bap. de cons. d. 4.

V.

Cæterùm si nullum, uel uix ullum mortis periculum imminere uideatur, nemo istorum omnium, siue priuatim, siue publicè, ministerium istud, absque graui crimine, potest usurpare, uel temerè usurpanti, quocunq; modo patrocinari. c. aliud est, & c. quo modo, & c. quam uis unū, de cō. d. 4

VI.

At nihilosecius, si qui, non ex temeritate, sed ex mera animi simplicitate, rati nimirum bona fide, rectè se facere, aliquid eiusmodi sibi sumerent, non auderem equidem eos, ueluti sceleris reos condemnare.

VII.

Vt unus simul plures, ita è diuerso plures simul unum, modo singuli formam proferant, & materiam subministrent, possunt baptizare, neutrum tamen. nisi insignis aliqua urgeret necessitas, impunè admitti, uel facile deberet permitti.

VIII.

Ad Baptismi solennitatem, non autem ad eius substantiam facit, ut pædagogus quispiam adhibeatur, qui initiando aßistat, & iam initiatum, ueluti nouum militiæ Christianæ tyronem, in suam curam atq; disciplinam recipiat. Huiusmodi autem non debet esse peculiarem aliquam religionem professus, multo uerò minus, paganismo, aut alijs huiusmodi erroribus adhuc addictus. Dionys. c. 3. Eccl. Hierar. c. non licet, & c. monachi de cons. d. 4.

DE SVSCIPIENTIBVS Baptiſmi Sacramentum.

I.

Ioã.3.Mat.28 Marc.16. Con.Tri.Mil.

OMnes & ſinguli, etiam in utero ſanctificati, ſi facultas adfuerit, Baptiſmi lege tenentur, neq; quiſquam omnium, abſq; eius ſuſceptione à diaboli & peccati ſeruitute poteſt liberari.

II.

c.debitum de Bap.& eius effc.& c.Baptiſmi uicem de conſ.d.4. & c.nulla eſt, ibidem.

At cùm Sacramenti copia deeſt, tum quidem adultis uerè contritis, ut non pereant, ſufficit eius uotum ſeu Baptiſmus Flaminis, paruulis uerò, quòd poſt ſufficientem Euangelij promulgationem, omnia illa naturæ & Moſaicæ legis præſidia, quibus olim iuſtificabantur, dudum iam ſint abrogata, penitùsq; abolita, nulla omnino, præter unicum martyrium, quo etiam adulti ſeruari poſſunt, reliqua eſt ſalutis uia.

III.

Cæterùm cum Baptiſmum re uel uoto ſuſceptum, omnibus adultis ſtatuimus neceſſarium, non id, eo in ſenſu acceptum uolumus, quaſi hac tempeſtate nemo abſq; expreſſo conceptoq; Baptiſmi deſiderio uitam queat adipiſci: credimus enim & libenter ſatemur, ſi qui uſquam locorum exiſtunt, qui inuincibili Euangelicæ legis ignoratione etiamnum, citra ſuam culpam, laborant, uitámq; ad legis naturæ præſcriptum rectè inſtituunt, & quod in ſe eſt, gratia Dei adiuti, ex animo præſtare ſatagunt, eos haud ſecus, atq; olim ante Euangelium inuulgatum iuſtificari poſſe, non tamen abſq; fide Mediatoris, aut implicito Baptiſmi Chriſtiani uoto. Poſtaquam enim ſemel fidei ſupernaturalis lumine illuſtrati perfuſiq;, Deum, diuinaq; attributa credere inceperunt, hoc ipſo, quæ nos diſtincta & expreſſa fide credimus et tenemus, ea ipſi confuſa & obſcura quadam fidei notitia credere atque tenere rectè dicuntur.

c.firmiſſimè de conſ.d.4.

IIII.

Interim tamen ualdè nobis fit probabile, perpaucos hoc æuo comperiri, qui legi naturæ conuenienter uiuant, multò uero pauciores, qui obſcura illa fide iuſtificati, abſq; maiori & expreſſiori Dei, diuinarumq; rerum cognitione, ad beata illa domicilia commigrent.

V.

Pueri infantes, quòd alium, præter Baptiſmum ordinarium ſalutis portum

tum nullum habeant, neq; institutionis per ætatem capaces existant, primo quoq; tempore sunt baptizandi, adulti uerò non ita, sed prius, ne Ecclesiæ fucum faciant, neq; professionis suæ canones ignorent, diligenter sunt explorandi, & in religione Christiana instituendi.

c.maiores de Bapt.& eius. c.Iudæi d. 4. de cons.c. siue paruuli.c.ante baptismum & c. ante uiginti d.4. de cons.

VI.

Quòd si uerò huiusmodi adulti catechumeni in ipso mox conuersionis suæ exordio, in aliquo uitæ discrimine uiderentur constituti, uel aliàs Christianæ fidei primordia satis essent edocti, nullam uideo rationem, cur mysterijs nostris euestigio non queant initiari.

VII.

Imo uerò non modicam adiunctam habet noxam, citra grauem & legitimam causam Sacramentum isthoc diu multúmq; prorogare, nec si qui Sancti prorogasse leguntur, ideo prorogasse putandi sunt, ut interea licentius uiuerent, sed ut maiorem animi feruorem, maioremq; uitæ sanctimoniam, huc adferre possent.

c.si qui, & c. uenerabilis, & c. qñ quis de cons.d.4.

VIII.

Nemo uoluntatis suæ arbiter constitutus, absq; fide & generali quadam peccatorum detestatione, potest sanctificari, sanctificationis tamen Symbolum, absq; fide & pœnitentia à quibusdam impetrari, nihil uetat.

c.non potest d.4.de cons. & c.omnis qui ibidem.

IX.

Quin ipsi etiam paruuli, uoluntatis arbitrium nondum sortiti, hactenus eam ipsam quoq; fidem & pœnitentiam habere non ineptè dicuntur, quatenus fidei Sacramento initiantur, non ea autem ratione, quòd actu tunc uerè credant, uel pœniteant, ut insulsissimè somniarunt hæretici: uerùm baptizati, non fidei modo, sed reliquarum etiam omnium uirtutum habitibus, qui gratiam suapte natura consequuntur, reipsa exornantur & imbuuntur.

c.paruuli, & c. mater d.4. de cons. c.maiores de Bap. cõ.Vien. concil.Trid.

X.

Quapropter ubi iam adoleuerint, non sunt impuro rursus anabaptismo contemerandi, neq; interrogandi, ratum ne habeant, quod susceptores, eorum nomine, dum baptizarentur, promiserunt, neq;, si qui fortè à proposito uellent resilire, suo sunt arbitrio relinquendi, sed omni seueritate in officio continendi.

Conc.Trid.

XI.

Vt infideles adultam ætatem nacti, ui uel metu, ad fidem aut fidei Sacramentum, citra sacrilegium compelli non possunt, ita infidelium infantes, nisi eorum parentes liberè assentiantur, salua iuris æquitate, atque adeò Sacra-

menti ipsius integritate, nullo pacto baptizari queunt. Secus si eorum maiores non omnino repugnarent, uel ipsimet aliquanto adultiores iam effecti, ad religionem nostram ultro aspirarent.

XII.

Cæterum sicubi locorum, infantes reperirentur Ethnicorum, *pleno iure dominis christianis subiectorum, eos absque ulla iurium infirmatione, ab infidelibus parentibus liceret abstrahere, abstractosq; uitalibus aquis expiare.* Idem *quidam de* Iudæorum *paruulis statuendum putant, sed grauiter, mea quidam sententia, falluntur, nec* Ecclesia Catholica *unquam huc usq; ius illud in* Iudæorum *infantes sibi sumpsisse comperitur.*

XIII.

c. si ad matrē & c. qui in. Acto. 10. 4. Gal. 3. Ioan. 3. Rom. 5. Con. Trid. Con. Mile. c. 2 c. placuit de conf. & c. firmissimè ibidē.

Quemadmodum *nemo omnium uita defunctus per* Baptismum *potest renasci, ita nemo quoq; ex utero in lucem hanc nondum æditus, maiorum suorum fide, aut quacunq; benedictione potest sanctificari:* Et *oppositum affirmare, non modo non est pium, sed erroneum, planèq;* Caluinianum, *omni uerò errore & hæresi peius, ex cathedra proclamare* Deum *iniustitiæ notam euadere non posse, si prius extinctos, quàm natos, uel aliâs non baptizatos ad cœleste regnum ultro non reciperet.*

XIIII.

At si quis aliqua sui parte prodiret, & ex partu manifestum uitæ periculum immineret, posset is inculpatè secundum illam partem sacramentaliter ablui, nec opus foret magnoperè, si postea superstitem uitam ageret, illiusmodi Baptismum, *etiam sub recepta cautione repetere, cum anima, quæ peccato* Originis *potissimum infecta est, sit tota in quauis corporis parte:* Si *qui tamen maioris securitatis causa, consultum id putant, nos non reclamamus.*

XV.

Perpetua *μανίᾳ iam inde à pueris laborantes, perinde atq; infantes, possunt & debent baptizari, sicut & illi quoq;, qui ante phrenesin,* Sacramentum *hoc non fictè petiuerunt, si uerò non petiuerunt, uel etiam fictè, hoc est, in scelere suo obstinati petiuerunt, nulla ratione à peccato queunt liberari, sed sunt huiusmodi simpliciter & absolutè extra omnem salutis statum, nisi forsan priusquam miserum spiritum exhalarent, ad sanam mentem reuersi, uera ducerentur pænitudine, uel eiusmodi aliqui reperirentur, qui sol origi nis labi obnoxij, (id quod uix unquam tamen usu uenire potest)* Baptismum *impetrarent.*

Quo

XVI.

Quo tempore, quóue loco Apostoli fuerint baptizati, certò definire nequimus, attamen quod lex Baptismi, omnem omnino hominem, in hunc mundum uenientem pari uinculo obstringat, nec ulla penitus ratio probabilis appareat, cur Dominus Apostolos, Baptismi sui præcones & administros, á lege illa uniuersali uoluerit exemptos, certissimum putamus uel á Christo ipso, uel certè á se mutuo fuisse baptizatos.

c.5. eos, & c. qñ de con. d. 4

XVII.

Idem quidam de Virgine matre consentaneò statuunt, nonnulli etiam de præcursore Domini Ioanne Baptista, licet alia interim de Ioanne fuerit ratio, neq; enim is propriè ad legem Euangelicam pertinebat, neque eo tempore, quo Sacramentum hoc præcepti uim iam obtinuerat, in uiuis agitabat.

DE VI ET EFFECTV Baptismi.

I.

SAcramentum Baptismi ritè susceptum, non modo hæreditariam illam Originis maculam, sed omnem omnino culpam, quocunque modo conflatam tollit, non superficie tenus radendo, ne deinceps in pœnam imputetur, ut iniqui dogmatis authores docent, sed radicitùs perimendo, penitúsq; ex animo reuellendo.

Conc. Trid. Mile. & c. filius Dei, et c. ut ostenderet, & c. paruulo de cons. d. 4.

II.

Quin ab omni etiam pœna, quibuscunq; peccatis in interiori conscientiæ foro debita, immunem facit, non tamen á pœnis aut legibus ciuilibus, aut sanctæ Ecclesiæ præceptis, quæ uel scripta uel tradita sunt, multo uerò minùs á uitæ huius calamitatibus, in certamen & exercitationem relictis, liberabit tamen aliquando, cum nimirum inimica destruetur mors, & mortale hoc induet immortalitatem, & corruptibile incorruptionem.

Gal. 3. Rom. 5 c. per Bap. & c. non ex quo: de cons. d. 4. Conc. Trid. 1. Cor. 15.

III.

Idem quoq; regenerationis symbolum non adultis modo, sed ipsis etiam paruulis, quocunq; tandem fine uel animo á suis parentibus, uel alijs quibuscunq; ad Baptismum offerantur, gratiam præstat, non ita tamen consummatam, suisq; absolutam numeris, ut baptizatum efficiat penitus ἀναμάρτητον, sed eius perfectionis, quæ ad meritoriè operandum, uitæq; æternæ gloriam promerendam abundè sufficiat.

c. si inter, & c. Bap. & c. non illud de cons. d. 4. Conc. Trid.

IIII.

At licet utrisq;, paruulis inquam & adultis gratiam, & uirtutum habitus, quibus spiritaliter fœcundentur, & uiua Christi membra constituantur, impertiatur, est tamen nonnullum inter utrósq; discrimen, siquidem paruuli, ob uirium imbecillitatem, tantùm habitus uirtutum & donorum consequuntur, non etiam earundem uirtutum actus, adulti uerò utrorumq; capaces existunt: rursum paruuli omnes, à quocunq; tandem ministro Sacramentum exhibeatur, lege ordinaria, pari donantur gratia, adulti uerò maiore uel minore, prout maiorem uel minorem animi dispositionem huc attulerint. ex se tamen Sacramentum dat omnibus æqualem: deniq; paruuli gratia illa Sacramentali, certo euentu potiuntur, adulti non ita.

Conc. Vien. Trid. & c. maiores de Bap.

V.

Quandoquidem si adultus animo ficto, simulatoq;, hoc est, in quocunque crimine obstinato (nam uenialis culpa non impedit) in hæc sacrosancta mysteria sese forsan ingesserit, neq; gratiam, neq; ullius peccati consequitur ueniam, quin potiùs suo illo nefario sacrilegio, peccata peccatis, & scelera addit sceleribus.

c. non potest, & c. omnis qui. de cons. d. 4.

VI.

Atqui licet Baptismus seu potius primarius Baptismi effectus, cum ea simulatione nequeat consistere, non tamen etiam perfectam illam, & uiuificam contritionis deposcit uirtutem, sed dolore attritionis, etiam notæ contentus est: Ea tamen dispositio, ad reliquorum Sacramentorum fructum capescendum, ut in tractatione de Sacramento pœnitentiæ fusius, Deo propitio, explicabitur, non faceret satis.

VII.

Porrò quam primùm fictio illa, seu mentis obstinatio, per ueram pœnitentiam abscesserit, ilico Baptismus, uirtute in ipso charactere quodammodo adhuc reliquus, suum effectum, hoc est, gratiam & plenam peccatorum consequitur remissionem.

c. tunc ualere de cons. d. 4.

VIII.

Neq; hinc tamen efficitur Deum Opt. Max. dimidiatam quandoque ueniam impertiri, siquidem omnia peccata simul condonat, alio tamen atque alio modo. Nam quæ Baptismum præcesserant, integrè quo ad culpam et pœnam relaxat ex ui Baptismi, fictionem uero, hoc est, indignam Sacramenti susceptionem, cum reliquis quæ indignam illam susceptionem subsequuta fuerant, ex uirtute pœnitentiæ. Et ut gemino hic utitur remissionis organo, ita geminam quoq; gratiam infundere, non est improbabile.

Quod

Quod uerò ad fomitem seu congenitam illam concupiscentiæ luem spectat, eam gratia baptismalis non aufert, neq; propriè diminuit, cum sit potentia naturalis, hactenus tamen diminuere dicitur, quatenus petulantiam eius, nonnihil retundit atq; compescit. c.per Bap. & c.non ex quo de cons. d.4.

DE CATECHISMIS ET Exorcismis Baptismi.

I.

QVanquam infantes per ætatem institutionis minimè sint capaces, non tamen ideo incassum catechizantur, siquidem, præterquam quòd Catechismi illi ad maiorem Sacramenti uenerationem permultùm faciunt, habent etiam occultas suas uires & operationes, alioqui Ecclesia, quæ Spirituſancto regitur, iam inde à tempore Apostolorum, in solenni Sacramenti huius administratione, non tanto studio adhibuisset, neq; tam anxiè ab omnibus adhiberi uoluisset. c.siue paruul. & c.prima d. 4.de cons. c. mater, ibidem & c. ante baptismum. Clemens ep.3 Dionys. c.3. Eccl.Hierar.

II.

Sic quoq; licèt ijdem paruuli dæmonem insessorem plerunq; non patiantur, rectè tamen & salubriter, priusquam uitali lauacro emundentur, sacris quibusdam adiurationibus et exorcismis præparantur, quandoquidem potestates illæ aereæ, propter peccatum Originis, cuius legibus omnes nascimur obstricti, non solùm omnem captant occasionem corpora uexandi, uerumetiam animas ipsas perdendi, siue id efficiant per interiorem mentis obcæcationem, siue etiam per Baptismi & aliorum Sacramentorum depulsionem. Orig. Hom.7 in Eze. Ro.5. c.ante uigi.de cons.d.4. Aug. serm. de pas. & lib. de Symb. Chrys. homil. de Adam.

III.

Cæterùm ritus illi baptismales sunt bipertiti, quidam namq; Sacramentum antecedunt, alij uerò consequuntur, omnes tamen ex æquo Spiritumsanctum habent autorem, & supernaturali quadam uirtute pollent, nec enim solùm significant, sed plæriq; etiam eorum suapte natura efficiunt. c.postquam d. 4.de cons. & c.sicut, ibidem & c. dehinc ibidem.

IIII.

Nec ideo tamen, ne quis fallatur, Sacramenta sunt, cùm iustificantem gratiam non significent, neque præstent, sed tantùm ad quosdam effectus spiri-

tales disponant, nec id quidem euentu infallibili, palàm est enim dæmones huiusmodi adiurationibus, ab obsessis non semper profligari: quidam tamen ex ijs, si obicem non reperiant, suum ferè semper sortiuntur effectum.

V.

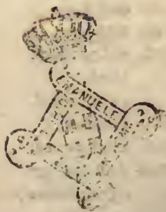
c. catechismi d. 4. de cons. *Munus catechizandi, sicut & exorcizandi, ordinis presbyterij est proprium, quia tamen cæremoniæ illæ, extra substantiam Sacramenti sunt, solent quandoq; etiam ab inferioris ordinis hominibus administrari, nunquam tamen, à quocunq; tandem administrentur, nisi necessitas cogat, debent omitti, omissæ uero studiosè perfici & expleri.*

LAVS DEO.

ἀδέσποτον.

ὅστις ἐρᾷς θεόθεν, προτέρης μετὰ κέντρα γενέθλης
ἀρχῆς λαχεῖν γενέθλιον τῆς ἀσπόρου:
τοῖς δ' ἄγε λουτροῖσιν κατὰ σῶμα τὸ ἔμβροτον ἀϊστῆς
καὶ ὡς τάχιστα τοῦ ποθουμένου τυχεῖς.

PRÆSIDE R. P. THEODORO Peltano, Doctore Theologo, & Professore ordinario, ad has, de Baptismi Sacramento, Theses, respondebit D. Sebastianus Haydloff, Artium & Philosophiæ Magister, & SS. Theologiæ Baccalaureus.

Sub censura Catholicorum omnium rectiùs sentientium.

IN